

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-CS

Onderwerp

Vragen ex art 46 RvO-PvdA-Eenzaamheid

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2020-001824	☒ B & W	27-10-2020
Datum	21-10-2020	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
Portefeuillehouder	Weth. De Geest	College van B & W	
		- Burgemeester	- Weth. Grijsen
		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	27-10-2020
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
programmamanager	21-10-2020	☐ adj.secr.	--
wethouder	21-10-2020	☐ gem.secr.	--
		BIS Openbaar	
		Status	

Bijlagen

Vragen fractie + antwoordbrief

B & W d.d.: 27-10-2020

Besloten wordt:

- 1 De beantwoording van de vragen ex art 46 RvO van de fractie PvdA vast te stellen;
- 2 de beantwoording aan te bieden aan de raad;
- 3 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat

De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...

Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:

De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

ADVIESRADEN:

Toelichting

Inleiding

Per brief van 30 september 2020 heeft Caroline Leget van de PvdA fractie uw college een aantal schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over de bestrijding van eenzaamheid.

Bijgaand treft u de beantwoording aan.

Beoogd resultaat

Kader

Argumenten voor en tegen

Extern draagvlak (partners)

Financiële consequenties

Aanpak/uitvoering

Schriftelijke vragen over bestrijding eenzaamheid (artikel 46 RVO)

Deventer, 30 september 2020

Geachte College,

We staan aan de vooravond van **de Week tegen Eenzaamheid (1 t/m 8 oktober 2020)**.

Eenzaamheid is een belangrijk speerpunt in het gezondheidsbeleid van de Gemeente Deventer. Onderzoek wijst uit dat het percentage mensen dat zich eenzaam voelt groeit en dat eenzaamheid voor komt bij alle leeftijdsgroepen. Langdurig gevoel van eenzaamheid kan leiden tot minder welzijn en zelfs tot nadelige gevolgen voor de persoonlijke gezondheid.

De fractie van de PvdA hecht veel belang aan de inzet met betrekking tot de aanpak van eenzaamheid. Namens onze fractie stel ik u onderstaande vragen met betrekking tot dit onderwerp:

1. De IJssellandscaan van de GGD en de website 'Waar staat je gemeente' geeft inzicht in de mate van eenzaamheid, dit zijn echter gegevens uit 2016.
Zijn er actuele cijfers bekend over het percentage eenzamen in Deventer? En zo ja, is het bekend hoe dit percentage zich verhoudt tot het gemiddelde percentage in Nederland? Is het ook mogelijk om deze actuele gegevens (indien voorradig) toe te voegen aan het Coronadashboard van de Gemeente Deventer?
2. Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport beschrijft 5 Pijlers in de lokale aanpak tegen eenzaamheid. Het betreft: 1. Bestuurlijk commitment, 2. Creëer een sterk netwerk, 3. Betrek mensen, eenzamen zelf, 4. Werk aan duurzaam aanpakken en 5. Monitoring en evaluatie.
Onderschrijft het college deze 5 Pijlers van het Ministerie en op welke wijze geeft ze dan vorm aan het onderschrijven van deze pijlers?
3. In het *Verbindend kader Sociaal Domein Gemeente Deventer 2019 – 2022* wordt aangegeven dat er verbinding en aansluiting wordt gezocht bij landelijke ontwikkelingen en het actieprogramma tegen eenzaamheid.
Zou u aan kunnen geven om welke verbinding en aansluiting het gaat? Is deze verbinding en aansluiting ook reeds tot stand gekomen en zo ja, op welke wijze?
4. In het bovengenoemd kader wordt tevens de ambitie uitgesproken om eenzaamheid te voorkomen en tegen te gaan, door vanuit cultuur en sport ouderen te stimuleren om deel te nemen aan activiteiten.
Kunt u concrete voorbeelden geven van de wijze waarop hier invulling aan wordt gegeven? Richt het college zich hierbij alleen op ouderen of is er ook een verbreding mogelijk naar alle leeftijden?

In afwachting van uw reactie,
Met vriendelijke groet,

Caroline Leget
Raadslid PvdA Deventer

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

0570 - 695181
direct telefoonnummer

gemeente@deventer.nl
e-mail

Aan de fractie van PvdA
t.a.v. mw. J.C. Leget
Interne Post

2020-001824
kenmerk

uw referentie

27 Oktober 2020
datum

M.C. Eggel
contactpersoon

Schriftelijke vragen ex art 46 RvO
onderwerp

Geachte mevrouw Leget,

In uw brief van 30 september jl. hebt u ons college schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over de bestrijding van eenzaamheid. Ons antwoord is als volgt.

Vraag 1:

De IJssellandscan van de GGD en de website 'Waar staat je gemeente' geeft inzicht in de mate van eenzaamheid, dit zijn echter gegevens uit 2016.

- Zijn er actuele cijfers bekend over het percentage eenzamen in Deventer?
- En zo ja, is het bekend hoe dit percentage zich verhoudt tot het gemiddelde percentage in Nederland?
- Is het ook mogelijk om deze actuele gegevens (indien voorradig) toe te voegen aan het Coronadashboard van de Gemeente Deventer?

Antwoord:

- De meest actuele cijfers staan in het Bewonersonderzoek 2019 (Gemeente Deventer, Advies, Support & Verkenning). Op grond van deze cijfers is de eenzaamheid in Deventer in 2019 onder volwassenen 37% en onder ouderen 39%. Gespecificeerd naar 4 categorieën van eenzaamheid:

4 categorieën van eenzaamheid in Deventer 2019 (Bewonersonderzoek 2019)

	18-34 jaar	35-44 jaar	45-54 jaar	55-64 jaar	65 jaar en ouder	totaal
niet	62%	65%	61%	67%	61%	63%
matig	29%	28%	29%	28%	33%	29%
ernstig	4%	5%	7%	3%	3%	4%
zeer ernstig)	4%	3%	4%	3%	3%	3%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

totaal matig tot zeer ernstig eenzaam volwassenen 2019 37%
totaal matig tot zeer ernstig eenzaam ouderen 2019 39%

- Een vergelijking met de landelijke cijfers (CBS 2019) is niet te maken omdat andere leeftijdscategorieën zijn gehanteerd; '15 jaar en ouder' en '75 plussers'. De leeftijdscategorieën in het onderzoek van de

gemeente Deventer sluiten aan bij de Gezondheidsmonitor van de GGD. Rond de zomer 2021 zijn deze gegevens beschikbaar.

Voor de volledigheid de landelijke **CBS cijfers eenzaamheid 2019** samengevat:
totaal enigszins tot sterk eenzaam 15 jaar en ouder 2019 35%
totaal enigszins tot sterk eenzaam 75 plussers 2019 42%

- c. De cijfers zijn niet geschikt om toe te voegen aan het coronadashboard. Het coronadashboard is bedoeld om de vinger aan de pols te houden aan de hand van actuele cijfers. Het betreft cijfers bij voorkeur per week, eventueel per maand of kwartaal.

Vraag 2:

Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport beschrijft 5 Pijlers in de lokale aanpak tegen eenzaamheid. Het betreft: 1. Bestuurlijk commitment, 2. Creëer een sterk netwerk, 3. Betrek mensen, eenzamen zelf, 4. Werk aan duurzaam aanpakken en 5. Monitoring en evaluatie. Onderschrijft het college deze 5 Pijlers van het Ministerie en op welke wijze geeft ze dan vorm aan het onderschrijven van deze pijlers?

Antwoord:

Ja, het college onderschrijft deze 5 pijlers. Op de volgende wijze geeft het college invulling aan de pijlers:

1. Bestuurlijk commitment

De aanpak van eenzaamheid is onderdeel van het gezondheidsbeleid van de gemeente Deventer. Dit beleid is vastgelegd in de 'Gezondheidsnota Deventer 2019-2022: Promotie van gezondheid: een kwestie van doen!'

2. Creëer een sterk netwerk

De gemeente werkt bij de uitvoering van het gezondheidsbeleid samen in netwerken van partijen die zich verenigd hebben om de gezondheid van de bewoners van Deventer te bevorderen:

- Samen Gezond in Deventer (SGiD)
SGiD bestaat uit uitvoerders uit de zorg, welzijn, onderwijs, sport, gemeente en zorgverzekeraar ENO. Door samen te zoeken naar manieren die de zelfregie van bewoners vergroten, wil het netwerk de vitaliteit van mensen verhogen.
- Salland United (SU)
SU is een regionaal bestuurlijk netwerk vanuit de gemeente, de zorg en zorgverzekeraar. Zij delen ideeën over preventie en diverse gezondheidsthema's.

3. Betrek mensen, eenzamen zelf

Vanuit de Deventer Aanpak Gezondheid en Gedrag is dat het uitgangspunt. Persoonlijk contact en samen in gesprek over de mogelijkheden die er zijn om (weer) mee te doen en je gezonder te voelen staan voorop.

4. Werk aan duurzaam aanpakken

De aanpak van eenzaamheid is een telkens terugkomend gespreksonderwerp binnen de genoemde netwerken. Er is geconstateerd dat er veel initiatieven zijn die eenzaamheid voorkomen/aanpakken, dat de uitdaging is om meer samen te werken en succesvolle activiteiten te borgen en uit te rollen over de stad.

5. Monitoring en evaluatie

Dit najaar verzamelt de GGD IJsselland via de Gezondheidsmonitor o.a. gegevens over de mate van eenzaamheid onder volwassenen en ouderen. De resultaten zijn rond de zomer van 2021 bekend. Deze gegevens vergelijken we met de bewonersonderzoeken/wijkenmonitor van de gemeente Deventer. Door de uitkomsten te verbinden met de uitkomsten van het bewonersonderzoek kunnen deze (deels) vertaald worden naar wijkniveau. Meer gericht kan er dan ingezet worden op een specifieke behoefte.

Vraag 3:

In het *Verbindend kader Sociaal Domein Gemeente Deventer 2019 – 2022* wordt aangegeven dat er verbinding en aansluiting wordt gezocht bij landelijke ontwikkelingen en het actieprogramma tegen eenzaamheid.

- a. Zou u aan kunnen geven om welke verbinding en aansluiting het gaat?
- b. Is deze verbinding en aansluiting ook reeds tot stand gekomen en zo ja, op welke wijze?

Antwoord:

- a. De gemeente Deventer heeft de landelijke coalitie één tegen eenzaamheid ondertekend. Hiermee is ingestemd met de 5 pijlers (ze vraag 2) en is de toezegging gedaan om met partners in Deventer de 5 pijlers in te vullen en te komen tot een aanpak eenzaamheid.
- b. VWS is geïnteresseerd in Deventer omdat er veel initiatieven zijn, zowel vanuit zorg en welzijn als vanuit het bedrijfsleven. In november komt de Talkshow UP! van VWS naar Deventer. Hierin is de centrale vraag: 'hoe word je een beetje fatsoenlijk ouder zonder eenzaamheid?'. Dit keer gaat het over samenwerken, coalities vormen, van elkaar leren en zien dat een klein initiatief soms grote bergen kan verzetten. I.v.m. corona ontvangen wij binnenkort informatie over hoe dit wordt georganiseerd. Een fysieke bijeenkomst in de Schouwburg kan niet doorgaan.
Er is een landelijke kwartiermaker één tegen eenzaamheid (VWS) verbonden aan de gemeente Deventer. Zij geeft advies en neemt deel aan de bijeenkomsten aanpak eenzaamheid (o.a. inspiratiesessie eenzaamheid georganiseerd binnen SGiD, werksessies met o.a GGD en Carinova om te komen tot een lokale aanpak).

Vraag 4:

In het bovengenoemd kader wordt tevens de ambitie uitgesproken om eenzaamheid te voorkomen en tegen te gaan, door vanuit cultuur en sport ouderen te stimuleren om deel te nemen aan activiteiten.

- a. Kunt u concrete voorbeelden geven van de wijze waarop hier invulling aan wordt gegeven?
- b. Richt het college zich hierbij alleen op ouderen of is er ook een verbreding mogelijk naar alle leeftijden?

Antwoord:

- a. Concrete voorbeelden vanuit sport, cultuur maar ook vanuit welzijn en gezondheid:
Er zijn veel projecten/initiatieven in de stad, buurten en wijken die een bijdrage leveren aan het voorkomen en aanpakken van eenzaamheid. Op de website Samen Gezond in Deventer <https://www.samengezondindeventer.nl/>, worden ook deze projecten en initiatieven zo goed mogelijk gebundeld. Enkele voorbeelden:
 - **Buurtgeluk en Buur & zo:** eenzaamheid bestrijden en zorg dichtbij verlenen aan wijkbewoners is een speerpunt met als centraal middelpunt de inloopvoorzieningen in de wijk: een voetbalvereniging en buurtverbindingcentra. De buurtconciërge in dienst van een thuiszorgorganisatie spoort kwetsbare inwoners op en bezorgt o.a. maaltijden en medicijnen bij eenzame mensen thuis.
 - **Allen tegen eenzaamheid:** Ondernemers, zorgpartijen (Carinova en Solis) en de gemeente verstrekken tablets aan eenzame ouderen. Hiermee kunnen de ouderen in contact blijven met familie en vrienden. Hierbij wordt samengewerkt met maatschappelijke organisaties; o.a. Deventer Doet en MBO/HBO (studenten geven 'corona proof' uitleg aan de ouderen).
 - **Stichting Vriendendiensten:** maatjesactiviteiten en inloopcentrum (zelfregiecentrum) voor mensen met een psychische kwetsbaarheid.

Een aantal andere projecten/activiteiten:

 - **Stichting De Tijdmachine:** in gesprek met ouderen incl. terug in de tijd met muziek en dans.
 - **Telefooncirkels:** mensen in de telefooncirkel worden elke ochtend gebeld en iedere persoon belt een ander.
 - **Deventer Huisgenoten:** activiteiten voor ouderen in kleine groepjes.
 - **Oldstars Voetbal:** 'Walking voetbal' diverse verenigingen bieden dit aan i.s.m. Sportbedrijf
- b. Het gaat bij eenzaamheid niet alleen om ouderen. Op basis van de resultaten in de Gezondheidsmonitor en de informatie die is opgehaald bij partners leggen we wel de focus op deze doelgroep.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

